

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 5 (319)

4. veebruaril 1928 a.

VIII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
Tellimise hind: aastas Kr. 10.—
poolaastas „ 5.—
veerandaastas „ 2.50

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Kr. 8.—
poolaastas „ 4.—
veerandaastas „ 2.—

Üksik number maksab 25 senti.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek.	Kr. 40.—	1/4 lehek.	Kr. 10.—
1/2 „	20.—	1/8 „	5.—
1/3 „	13.50	1/16 „	2.50

Tunnistuste kaotuste kuulutused Kr. 1.—
Lehe eesküljel 75%^o, tekstis 100%^o kallim.

Addressi muutmise 30 senti.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) A. Dadashev, Kriminaalaegumisest. 2) Joh. Pürn, Jahist ja jahiloomadest. 3) Auto kuritegijate teenistuses. 4) K. Reinberg, Võitlusest prostitutsiooniga. 5) Meieaja kuritegijatest. 6) Saksa hoolekandepolitsei 300 aasta eest. 7) Ametlik osa. 8) Küsimusi ja kostmisi. 9) Kuulutusi.

Kriminaalaegumisest.

A. Dadashev.

On tulnud ette juhuseid, et kriminaal-aegumisel määruste mõistmine politseil ja rahukohtunikel on olnud lahkuminev. Pidades silmas seda asjaolu, leian tarviliseks puudutada neid määrusi lähemalt. Kuigi kohtupraktika juba ammu ja põhjalikult ses suhtes on jõudnud tarvilisele selgusele, ei anna need seletused meile täit ettekujutust meid huvitavast küsimusest. Seepärast sean endale käesolevas kirjutises ülesandeks viia süsteemi senatilt antud seletusi ja kõrvaldada võimalust mööda neis ettetulevaid arusaamatusi. Jätan aga piiritlemata kriminaalaegumise mõiste enese, jättes seda teaduse teha. Valitsev senat ühes oma esimestes otsustes näitab need alused, mille põhjal aegumine vabastab süüdlase karistusest. Kriminaalaegumise alused, ütleb senat, seisavad: 1) töe kindlakstegemise rasku-

ses juba kaua varjatud asjus põhjusega valeteadeteks, asjatuks uurimuseks, süütute tagakiusamiseks, üldise rahu rikkimiseks ja 2) kaastundmuses ja halastuses inimese vastu, kes kunagi toiminud kuriteo või väärteo, peale selle aga pikemat aega elas ausat ja laitmatut elu (70/278).

Rohkem arusaadavamal kujul võib seda mõtet väljendada järgmiselt: kui toimitud kuriteost on möödunud tema uurimise alguseni enam-vähem pikem aeg, siis säärane uurimus ei või enam pakkuda usaldust ega olla aluseks kohtuotsuse rajamiseks, sest pikema aja möödudes nii kuriteo sündmus ise, kui ka seda selgitavad tingimused kustuvad harilikult ajast teadvate inimeste mälest, ja samuti asitõendused, kas hävinevad ise või kaotavad väärtuse asjasse puutuvate oma-

duste suhtes. Kõik see aitab kaasa seks, et mitte õigel ajal kogutud materjal äratub vähemalt kahtlust oma tõelikkuses, vahest aga osutub lihtsalt valeks, sest vale, mida võrdlemisi kerge on alguses kindlaks teha, omandab lõpuks juba suured shansid selle mittepeljastamiseks. Teisest küljest, isegi täielisel materjali tõelikkusel, kuriteos süüdistatava isiku liig hiline vastutusele võtmine, ähvardub muutuda eesmärgituks karmuseks, sest seltskonna südametunnistus, mida kordasaadetud kuritegu viis omal ajal tasakaalust välja, rahustub aja jooksul; süüdlane kuriteos jõuab harjuda selle mõttega, et kuritegu on unustatud ja vastavalt sellele seab oma elu, mispärast säärase kuritegija suhtes karistus ei oleks saavutanud oma sihti ja osutuks otstarbetuks, mis ei vastaks riigi õigusmõistmise otstarbele.

Käsitades esimest arutlust, nimelt seda, et teatud aja möödumine raskendab asja õiglast otsustamist, maksev õigus (r.n.s. § 21 ja n.s. § 158) püstitabki reegli, mille järele kriminaaltoimingut ei saa alata, kui möödunud kuriteo toimimise päevast seaduses ettenähtud aeg. Juhusel, kui aga see siiski algatud, kas tähelepanematus või mõnel muul põhjusel, tuleb loobuda edaspidisest toimingust.

Edasi, minnes välja samast seisukohast, et aeg mõjub tunnistajate meelespidamisvõimele, teeb maksev seadus ka teise järelduse. Nimelt on möödapääsematu mitte ainult üks aegumise tähtaeg kõikide kuriteo liikide jaoks, vaid mitu isesugust tähtaega, iga üksiku kuriteo liigi jaoks, sest on ju täiesti loomulik, mida tõsisem kuritegu, seda tugevamalt saavad üksikasjad inimese mälus vastu võetud ja seepärast ka hoiduvad seal kauem.

Teine aegumise kustumisjõu alus, s. t. et teatud aja möödudes oleks ebahumaanne karistada kuriteo kordasaatjat, väljendub maksvas seaduses (r.n.s. ja n.s.) järgmiselt: kui mingisugune kuritegu oligi omal ajal uurimis- või kohtutoimingu objektiks aegumise piiris, kuid kohtu toiming ei olnud sihitud selle isiku vastu, siis seaduses ettenähtud tähtaegade möödumisel, arvates kuriteo kordasaatmise päevast, kriminaaljälgimist selle isiku suhtes ei tohi algatada, aga kui see millegipärast oli sündinud, siis tuleb lõpetada. Isiku suhtes maksivad määrused aegumisest piirduvadki selle reeglina.

Pole raske märgata, et see, mis siin pandud seaduse poolt aegumise aluseks,

ei ole kaugeltki viidud järjekindlalt läbi. Võtta kedagi kuriteo eest vastutusele, kui see aegumise teel kaetud, ei ole humaanne. See on õige, kuid sellest on veel vähe, sest täiesti samadel alustel oleks ebahumaanne: 1) anda kohtu kätte isik, kes ehk oligi omal ajal, enne aegumise tähtaja lõppu, süüalusena asja juure tõmmatud, kuid pärast, aja jooksul ei saanud aegumistähtaja piires teda vastavas korras süüdi mõista, ehk teiste sõnadega, kelle kohta ei olnud väljakuulutatud kohtuotsus, ja 2) karistada isikut, kes ehk oligi omal ajal, enne aegumise tähtaega, kohtu poolt mõistetud süüdi, kuid kelle suhtes kohtuotsus polnud jõusse astunud seaduses ettenähtud põhjusita, aja jooksul, mis nähtud ette vastavates aegumismäärustes.

Pole kahtlust, et kui seadus aegumise piires ei alusta isiku vastu kriminaaljälgimist või lõpetatakse sel eeldusel, et aeg kustutab kuriteo poolt tekitatud kahjulikud jäljed ja rahustab seltskonna südametunnistuse, siis peab ta võtma arvesse säärase aja mõju ka asja esitatud juhustel. Uus nuhtlusseadustik teebki seda. Ta lisab neile kahele aegumise liigile, milliseid näevad ette r.n.s. ja n.s. veel juure kaks liiki: 1) kohtuotsuse aegumine ja 2) karistuse aegumine; mõistes esimese aegumise all seda juhust, kus süüdlane on kindlaks tehtud, kuid ei järgnenud seaduses ettenähtud tähtajal kohtu otsust, ja teise aegumise mõiste all juhust, kus küll kohtu otsus on tehtud, kuid pole seaduses ettenähtud tähtajal viidud täide.

Edasi katsume vaadelda neid küsimusi, millised nõuavad nende määruste praktilist tarvitamist. Arvestades eelpooltoodud üksikute aegumisliikide järjekorraga, peab selgitama kõigepealt, mida tuleb mõista sõna „kriminaaljälgimise algatus“ all. Vana nuhtlusseadustik nimetab lühidalt seda mõistet „kuriteo avalikkuseks“: kui kuritegu aegumise tähtajaks ei muutunud avalikuks, s. t. kui selle aja kestel polnud mingisugust asjaajamist või uurimist, ülesandmist või kaebust. Vaatamata ettetoodud selgitavate sõnade rohkeuse peale, jääb siiski selgusetuks, millal nimelt muutub kuritegu „avalikuks“, rääkimata ebamäärasteist mõisteist, nagu: „asjaajamine“, „salakaebus“, „tunnistamine“, teadaandmine“ (kellele ja kelle poolt peab antama „tunnistus“, kes peab algatama asjaajamist ja nimelt millist; kes ja kellele peab antama teada. Isegi need sõnad, nagu „uurimine“ ja „kaebus“, jäta-

vad kahtluse selles, kas igal tingimisel uurimine ja kaebus teevad avalikuks kuriteo.

Andes sellele küsimusele üldist vastust, tuleb tähendada, et aegumise mõju kõrvaldamiseks on tarvilik, et kuriteo teatavaks tegemine sünniks vastavalt kriminaalseadustes ettenähtud viisil ja isikutele, kes õigustatud asja juure asuma, s. t. teha läbi kõik need eeltööd, mis tarvilikud on antud kuriteo juures, kriminaaljälgitamiseks. Seepärast esimeses järjekorras, igal üksikul juhusel peabki selgitatama, kas sai teada kuriteost just see isik või asutus, ilma kelle teadmata asi ei oleks võinud algatatud saada. Suuremalt jaolt võib osutada sääraseid isikuid mitu ja igaüks neist eraldi on volitatud asja juure asuma. Nii võib üldise reegli järele teatada kuriteost kas politseile, prokurörile, kohtu-uurijale või rahukohtunikule ja sest momendist, kui neil isikutele teada on kuriteo juhusest, võib rääkida juba kuriteo „avalikkusest“, „paljastamisest“ ses mõttes, mis annab sellele sõnale kriminaalkohtupidamise seadus.

Osutuks aga, et kuritegu on teatavaks tehtud isikule või asutusele, kellel ongi võlgitus edaspidiseks asjaajamiseks, kuid selle algatuses mittekompetentne, siis ei ole säärasel teatavastegemisel mõju kuriteo avalikuks tegemiseks ega aegumise tähtaja kõrvaldamiseks. Nii näiteks ringkonnakohtule kuriteo teatavaks tegemine milgi tingimisel ei katkesta aegumise tähtaega, sest kohtul ei ole volitusi asja algatamiseks.

Edasi peab määrama kindlaks, kas olid peetud silmas kõik need teatamise vormi nõuded, millised niivõrra olulised, et neist mittekindipidamine võib teha

teatamise maksvusetuks, muutes teda nagu mitte olemasolevaks.

Nii näiteks kohtu-uurija võib kuriteo juhtumusest saada teateid (ma räägin säärasest kuriteost, mis võimaldab talle uurimise toimimist) ainult sel viisil, mis üles loetud kr. kp. s. § 297, s. t. eraisikute teatamisel, kaebusel jne, seepärast kui kohtu-uurija oleks asunud kuriteo uurimisele ajalehe teate põhjal, siis tuleks säärast uurimist lugeda lihtsalt mitteolemasolevaks, sest kohtu-uurija oma äranägemise järele võib alata uurimist ainult juhusel, kui ta ise oli kordasaadetava või asja kordasaadetud kuriteo pealtnägijaks (kr. kp. s. § 313). Samad tagajärjed ilmeneksid ka siis, kui näiteks kohtu-uurija algaks uurimist erasiüdistusasjas, mitte kahjusaaja enese, vaid kõrvalise isiku kaebusel.

On võimata loetleda kõiki neid aluseid, mille põhjal tuleb tunnustada maksvusetuks politsei, kohtu-uurija, rahukohtuniku j. t. poolt algatud asjaajamine, sest seks oleks tarvis mitte ainult terve rea seaduste kõiteis laiali pillatud paragrahvide täpsem harutamine, vaid tuleks võtta arvesse iga paragrahvi suhtes veel terve rida temaga seotud seadusi. Pöördudes tagasi näite, kahjusaaja kaebuse esitamise, juure, siis tuleks selgitada siin esimeses järjekorras kahjusaaja mõiste ja kes ja millistel tingimustel võib toimida viimase nimel jne. Seepärast esimese aegumise liigi harutamisel, s. t. „kuriteo mitteavalikkusel“ pidingi paratamatult piirduma ainult kõige üldisemate seisukohtadega, milliseid peab silmas pidama, kui tekib küsimus, kas on esitatud „kuriteo mitteavalikkus“ või mitte, ehk nagu seda teisiti öeldakse „sündmuse aegumine“, „asja algatamise aegumine“. (Lõpp järgneb.)

Jahist ja jahiloomadest.

Joh. Pürn.

„E. Politseilehe“ nr. 2 s. a. analüeerib härra Vaev meie jahiloomade ja lindude vähenemise põhjusi ja leiab, et need põhjused ei peituvat salaküttide ja hulkuvate koerte rohkuses, vaid just meie seaduslikkudes jahimeestes enestes.

Asja üldise tähtsuse pärast tahaksin seda küsimust siinkohal puudutada, sest härra Vaev väited ei vasta mitmes asjas tõeludele. Keda peab ta salaküttiks ja missugust koera hulkuvaks? Harilikult mõiste järele on salakütt see, kel puudu-

vad vastavad load jahipidamiseks. Hulkuvaks koeraks vene mõiste järele loeti peremeheta, metsikuks muutunud koera, kes elas metsas ja murdis loomi toiduks. Toodud liiki salakütte ei leidu meil palju. Kuid seevastu võime kohata terve armee seaduslikkude tunnistustega varustatud põmmutajaid, kellele pole mingisugused piirid ega tähtajad pühad. Ja just need ongi need salakütid, keda härra Vaev otsib. Teatavasti on senini tabatud salakütid kõik seaduslikkude tunnistustega va-

rustatud olnud, mispärast neid külatänaval ja maa-alal, mille peale maavalitsuselt jahiluba antud välja, vastutusele võtta ei saa, vaid ainult seal, kus küttimiseks puudub luba. Sama lugu on hulkuvate koertega. Hulkuv koer, nagu teda vene mõiste järele tunti, on praegusel ajal muidugi kadunud. Kuid selle asemel on meil nüüd talunikkude koertekarjad. Iga politseinik, kes maal on liikunud, teab, et koertepidamine meie talunikkude juures on läinud väga moodi. Igas peres on ikka oma 2—3 koera ja kus peremees jahimees, seal ka hagiias, keda aga kunagi ei peeta kinni — õppivat paremini ajama. Võib kujutada ette millisteks muutuvad aja jooksul ümbruskonna süütud karjamurid — segaverelisteks hagiijateks. Sarnane segavereline koer on aga hirmsaim kitsetallede ja jänesepoegade hävitaja, kes teeb oma ümbruskonna nendest loomadest täiesti lagedaks. Ajalehis toodud statistilised arvud salaküttide ja hulkuvate koerte poolt hävitatud loomade kohta on liialdamata öeldes 100% tegelikest väikesemad, kuna seal ainult on võetud juhused, mis on küünnitud kohtulauani.

Hra Vaev väidab, et meie uhkema metslooma, põdra, hävinemine olevat tingitud majanduslikust arenemisest. Ka see pole õige. Võtame näitena Saksamaa, kus puuduvad põlised laaned täieliselt ja rahvas elab palju tihedamini kui meil, kuid seal leidub põtru emmesõjaaegses rohkuses, ehkki sõda ja revolutsioon oma näljahädadega on aidanud sealgi selle looma hävinemisele kaasa. Tean oma ümbruskonnas metsi, mis mitukümmend kilomeetrit elamutest eemal ja püsivad endises mastaabis, kus leidis enne ilmasõda ja veel Vabadussõjagi ajal põtru karjade kaupa.

Nüüd pole neid aga terves maakonnas enam ühtki. Võib otsekohe öelda, et ainuüksi meie salakütid on süüdi selle uhke looma hävinemises.

Ka süüdistab härra Vaev asjatult seaduslikke kütte, et need ei hävitavat küllalt energiliselt röövikuid. Minu teada nõutakse igas organiseeritud jahiuksuses liikmetelt teatud arv röövlindude jalgu. Rebane aga, kui suurim röövel, on juba oma kallihinnalise kasuka pärast iga jahimehe ihaldatavaim saak ja vist ei leidu jahimeest, kes rebase peale jätaks tegevata paugu. Muidugi ei saa nõuda vähearenenud külajahimehelt, kes käib otsastlaetava relvaga metsas, et ta peaks jahti vareste peale. Kulle tapab ta aga juba seepärast, et need sünnitavad temale majanduslik kahju kodulindude hävitamisega. Tõsised jahimehed aga pole kunagi varese ja haraka jaoks pauku pidanud kaliks. Näitena olgu toodud, et minu asukohas tegutsev jahiselts möödunud poolaastal lastud röövlindude jalgu 400 paari metsaametnikele andis üle, kuna liikmeid selles organisatsioonis on 23.

Mis puutub lõpuks vanasse jahiseadusse, siis ei kõlba see meie oludes kuhuigi. Ei aita ainuüksi kaitseageade pikendamise, vaid siin tuleksid võtta mitmed põhjalikud muudatused ette. Eeskätt tuleks trahve suurendada ja kordumatel juhusel isegi näha ette vangistuskaristus. Praegused 5—25 kroonilised trahvid ei heiduta kedagi. Härra Vaev arvab asjatult, et salakütt peab kinni jahikalendrist, eeldades, et jahisaaki ei saa realiseerida. Kuid pean ütleva, et kahjuks leidub meil küll ja küll ostjaid, kes kitseliha igal ajal lasevad endale maitseda ega tarvitse sugugi turule pakkuma minna.

Auto kuritegijate teenistuses.

Meie kõik teame, et ühenduses maailmasõjaga kasvas kuritegijate ja kuritegude arv kohutavalt. Alles viimasel ajal on märgata kuritegude vähenemist, mis seletatav osalt üldise majandusliku olukorra paranemisega, osalt politsei energilise tegevusega. Palju kasu on kahtlemata toonud ka politseiasutuste lähem koostöötamine, mille tagajärjel on loodud tihe ühendus üksikute riikide politseiüksuste vahel, nii et praegu võib osaliselt juba kõnelda politsei rahvusvahelisest koostöötamisest.

Nagu tähendatud, kasvas maailmasõja ajal ja samuti ka sellele järgnevatel aastatel kuritegijate arv kiiresti; ka kuritegude, eriti veel raskemate kuritegude arv näitas tõusu, kuid, mis siiski huvitav ja mille kohta ollakse tihti valel arvamisel, kuritegijad ei suutnud sammu pidada tehnika arendamisega sõjapäevil ja pärast sõda: isegi kallalatumisega abinõude arenemine jäi kuritegijatele nagu silmapaari vahele, igatahes ei osatud neid sel määral ära kasutada, nagu see oleks olnud võimalik. Tõsi küll: siin ja seal tegutseb

mõnel korral mõni silmapaistev kuritegija, kelle töötamisviisid uued, kes oskab hästi ka ära kasutada tehnika uusi saavutusi, kuid sarnased isikud on õnneks erandid nende suurearvulises „ametvendade“ peres.

Kui nüüd eriliselt peatuda autode küsimuse juures, siis peab tähendama, et autode tarvitusele võtmine kuritegijate poolt ei ole õieti viimaste aastate saavutus, küll aga on hakatud autosid tarvitama hoopis suuremal määral kui varem. Et autosid laialdaselt kuritegijate poolt tarvitatakse, on seletatav muidugi sellega, et auto on hea ja kiire transportabinõu, mida võimalik alati tarvitada, mis ei ole võrdlemisi kallis ja mis on kergesti kättesaadav juhtumisel, kui endal puudub see sõiduk.

Üldiselt võib öelda, et arvatud välja vast Ameerika Ühisriigid — auto ei ole praegu veel kaugeltki kõigile kättesaadav, et, teiste sõnadega, autoomanikkudeks on meie päevil ikkagi ainult jõukamad inimesed. Kui Ameerika Ühisriikides on paljudel töelistel, ametnikkudel, kontoriteenijatel jne. oma „Ford“, siis on Euroopas asi hoopis teine, siin loetakse niisugust sõiduriista veel luksusasjaks, tema muretsemiseks puudub kehvemal kodanikul igasugune võimalus, mille tagajärjel ka autode arv on piiratud. Ühenduses sellega seisab ka see tõsiasi, et Euroopa kuritegijatel harilikult puudub oma auto, isegi suurematel salkadel ei ole seda sõiduriista. Tõsi küll, mõnel üksikul juhtumisel loeme ajalehis, et kuritegijal, keda läks korda tabada, oli oma auto, mille abil tema toime pani mitmesuguseid kuritegusid ja mille abil tema harilikult siis, kui politsei juba oli tema kannul, katsus põgeneda. Kuid siin on huvitavaks nähtuseks see asjaolu, et niisugune kuritegija-autoomanik peab enamalt jaolt mingisugust korralikku ametit, mis temal mõistagi on ainult katteks avalikkuse suhtes, mis temale peab võimaldama seaduste rikkumist kergemini läbi viia. Pealegi muudab niisugune auto tihti oma välimuse. Pärast kuriteo kordasaatmist, mille juures tarvitati autot, muudetakse viimase värv ja võimalikult ka väljanägemine.

Kuritegija peab tegutsema kiirelt. Teopaigale jõudmine, kuriteo kordasaatmine ja kuriteopaigalt kadumine — kõik see peab sündima nii ruttu kui vähegi võimalik, sest lõpuks oleneb kuritegija edu ainult kiirest tegutsemisest. Alati on kuri-

tegija hädaohus, et kriminaalpolitseinik kuriteo toimepanemise nurja ajab ja pärast teo kordasaatmist kuritegija tabab ja trellide taha toimetab. Seejuures peab pidama silmas, et mootorratas — ja samuti muidugi ka jalgratas — on tihti liigväike ja ei vasta seetõttu kuritegija eesmärgile, pealegi ei ole need sõidukid väga kindlad ja neil puudub auto kiirus. Lennuk pole samuti otstarbekohane, kui seda üksi kasutada (teistsugune on lugu kombinatsiooniga auto või mootorratas ja lennuk); teda ei saa igal pool tarvitada: rääkimata kesklinnadest, puudub ka väljaspool linnasid harilikult maandumisvõimalus, s. o. sarnane maandumisvõimalus, mis ei ärata võimude tähelepanu ja neile ei anna näpunäiteid, kust ja kelle seast kuritegijaid tarbekorral otsida. Lennuk on — vaatamata sellele, et ta on iseenesest kõige ideaalsem liikumisvahend — kõige vähem tulutoov kuritegijale. Jääb peale auto veel hobune ja vanker, kuid sarnane liikumisabinõu ei kõlba enam sugugi kuritegijale, kes peab, nagu tähendatud, kõigepealt kiirelt tegutsema ja kiirelt liikuma. Jääb ainult auto, mis on alati kergesti kättesaadav, mis ei ole kallis, kui seda kasutada üüriautona, mis liigub kiirelt ja mis lubab temasse mahutada küllalt inimesi ja kraami.

Et, nagu tähendatud, auto on kuritegijale vähemalt praegusel ajal kõige otstarbekohasem sõiduriist ja et autoomanikke leidub kuritegijate seas õige vähe, siis tuleb kuritegijatel otsida mõni väljapääsetee, et siiski tarvitada autot kuritegude toimepanemisel. Õige tihti, iseäranis Ameerika Ühisriikides, võtavad kuritegijad teatavaks ajaks „auto üle“. See tähendab: asudes kuriteo toimepanemisele, varastavad kuritegijad kusagilt auto, sest harilikult leidub nende seas alati mõni väljaõppinud autojuht; äärmisel juhtumisel võetakse appi mõni „hea sõber“, muidugi mõista vastava „korraliku“ tasu eest, kes siis autojuhi kohuseid täidab ja kes harilikult salga kinnivõtmisel politsei poolt „midagi“ asjast ei tea, vaid süütu on kui vastsündinud tallekene. Kui kuritegu on saadetud korda, siis jäetakse auto maha, juhtub aga ka, et kuritegijad auto ära põletavad, sest temast võib saada väga hädaohtlik tumm tunnistaja.

Hoopis kasulikum ja kergem on — eriti juhuslikkudele kuritegijatele — teine tee, s. o. taksiauto kasutamine. Nii mõnigi taksiauto juht on alles ajalehtede kaudu teada saanud, kes need elegant-

selt riietatud härrad olid, kes tema autot tarvitasid lühikeseks sõiduks ja jootraha andmisele nii helled olid; mõni mees sai alles niimoodi aru, et tema ise aitas varastele tunduvalt kaasa, võib olla isegi pakke kandes ja neid aidates autosse mahutada! Sarnasel viisil tegutsemiseks on aga juba vaja sularaha, sest autosõit või sõidud tulevad otsekohe kinni maksta: ei ole soovitav autojuhti tüssata, pealegi pole see nii kerge, et seda saaks hädaohuta läbi viia. Autojuhi petmine on muidugi väga hädaohtlik seepärast, et niisugune autojuht osutub loomulikult kõige kardetavamaks tagaajajaks ja hiljemini ka hädaohtlikumaks tunnistajaks. Mõne aasta eest juhtus muuseas Berliinis sarnane lugu, kus autojuht, kes õigel ajal taipas, mis liiki härradega temal on tegemist, sõidutas vargaid ühes varastatud kraamiga otsekohe politseipresiidiumi ette, ilma et kuritegijad sellest oleksid saanud aru õigel ajal.

Auto tähtsus kuritegijatele seisab mõis- tagi kõigepealt selle sõiduriista kiiruses. Kuid on ekslik arvata, nagu ei täidaks auto kuritegijatele veel teisi ülesandeid, auto muutub tihti ka liht kuritegevuse abinõuks, n. ütelda käeriistaks. Auto abil toimetatakse esmalt kõiksuguseid abielu- petmisi, siis veel põgenemisi arvete õien- damisel ja muid sarnaseid asju. Meie aja inimesed — eriti suuremates linnades — on harilikult arvamusel, et neid midagi ei suuda imponeerida. Seejuures aga avaldab ilus auto, eriti kui tema oma- nikuks osutub kaval, hästi riietatud ja meeldiva välimusega ja ülesastumisega isik, alati tarvilist mõju. Seepärast on võimalik just auto abil kergesti toime panna sarnast liiki kuritegusid, nagu abielu- petmisi, arvete mitteõendamisi jne. — sest ega elegantne „autoomanik“ ometi ei või olla pettur! Ja peale kahju saavad kannatajad veel (juba teenitud) naeru ja pilke osalisteks.

Autoga tuleb tegemist teha palju ka piiripolitseil, kus sarnane olemas, ja piirivalvel. Põgenemisel välismaile tarvita- vad kuritegijad kui vähegi võimalik autot, kui aga piiripunktidele pole õigel ajal teatatud ette mõne kuritegija arvatavast põgenemisest, siis ei saa teha ka võimud piiril midagi. Kuid ka sellel juhtumisel, kui piirivõimudel on teada, et võib oodata kuritegijat, osutub mõnikord väga ras- keks kinni pidada otsitavat isikut. Auto, millega sõidetakse, on niivõrt moonuta- tud, inimese välimus niivõrt muudetud,

et ei saa panna imeks, kui mõni kaval kuritegija kõikidele hoiatustele vaata- mata pääseb terve nahaga üle piiri, seda enam, et temal on paberid ja passid hari- likult kõige paremas korras: võltsimisi piiril tähele panna, kus selleks puuduvad tarvilised abinõud, on väga raske.

Eriline kuritegijate liik kasutab ära au- tode kinnitamise võimalusi õnnetuste vastu, et sünnitada oma kasuks suurt kahju kinnitusseltsidele. Välismaade kin- nitusseltsid, kus kinnitamine kõiksuguste võimaluste vastu on hoopis rohkem are- nenud kui meil, kaebavad kõik suurte kahjude üle, mis neil tuleb kanda tänu eriliste kelmide-autoomanikkude tegevu- sele, kes seejuures tegutsevad nii kava- lasti, et nende vastu ei saa midagi võtta ette. Sealjuures on väljamaksusummad harilikult üsna väikesed, nii et paljud selt- sid loobuvad protsesside alustamisest, mis seotud tüliga ja uute väljaminekute- ga. Väikeste summade näol aga petab nii mõnigi kelm aastas suuri summe kokku, kinnitades auto kord ühes, kord teises seltsis.

Välismaail kasutavad kuritegijad ka veel autosid, s. o. teiste inimeste autosid riisumisteks. Üle maantee tõmmatakse traadist köis ja sunnitakse seeläbi sõit- vaid autosid seisma jääma. Kui auto on seisma jäänud, riisutakse sõitjad maha- laskmise ähvardusel paljaks. Kurvem on veel lugu, kui sarnane köis tõmmatakse üle maantee öösel; selle tagajärjeks on muidugi auto ja peaaesjalikult sõitjate vi- gastamine, mis tihti lõpeb ühe või teise sõitja surmaga.

Kuid auto ei ole muidugi ainult politsei vaenlane. Vaatamata kõikidele soomus- autodele ja harilikudele autodele, mis politsei teenistuses kuritegevuse vastu võitlemisel ja mis toovad politseile mää- ratumat kasu iga päev, on auto ka muud- del juhtumistel kasulik politseile. Suur- linnades juhtub tihti, et korruga üks pere- konnaliikmetest kaob jäljetumalt, kuid siis paari päeva pärast tagasi ilmub ja sele- tab, et teda olevat vägivaldselt ära viia tahetud. Suurtes politsei keskkochtades võib iga päev näha vanemaid, abikaasa- sid, vendi ja õdesid, kes otsivad omak- seid. Kui siis hiljem kadumu ootamatult ilmub tagasi ja — nagu see praegu üldi- selt viisiks — seletab, et teda olevat vii- dud vägivaldselt ära ning selleks kasuta- tud autot, siis selgub lähemal ülekuula- misel pea alati, et „vägivaldsest“ äravii- misest ei saa olla juttugi: auto kirjelduse,

istmete täpse äranäitamise jne. juures antakse risti üksteisele vastukäivaid sele-tusi, nii mõnegi „vägivaldse“ röövi-mise ja äraviimise selgitamise juures on

suudetud selgust muretseda ainult auto kirjeldamise abil. Niisugustel ja teistel sarnastel juhtumistel võib auto tuua, ol-gugi kaudselt, politseile palju kasu.

Võitlus prostitutsiooniga.

K. Reinberg.

Võitlus prostitutsiooniga on juba vanast ajast raskemaid valitsuste ülesandeid. Poliitseiline reglamentatsioon pole suutnud vähendada, veel vähem lahendada seda sotsiaalset probleemi. Politseilised sund-määrused pole suutnud siin täita isegi oma otsekohest ülesannet — piiri panna sugu-haiguste levimisele.

Tähelepanuväärt sammu selles suhtes on astunud saksa valitsus: 1. novembril l. a. astus jõusse suguhaiguste vastu võitle-mise seadus, mis prostitutsiooni politsei-lise reglamentatsiooni täiesti kõrvaldab ning rohkearvulise saksa kombustuspolitsei likvideerib. Võitlus prostitutsiooniga ja suguhaigustega on tehtud tervishoiu-, hoo-lekande- ning kasvatusasutuste ülesan-deks. Politsei on siin tegev kõigepealt oma kaasabiga nendele asutustele. Seadus vaatab porduelule kui möödapääsematule sotsiaalsele pahete ja ei loe seda väärnä-hust enam karistatavaks. Isik, kes annab üle 18 aasta vanusele lõbunaisele korterit, teeb ennast karistatavaks kupeldamise eest ainult siis, kui seega on ühenduses lõbunaisterahva eksploateerimine, tema kinnipidamine või korterisse meelitamine porduelu otstarbeks. Tervislik järeleval-ve avalikkude naisterahvaste järele jääb tervishoiuasutuste ülesandeks, missugus-tel õigus on põhjendatud kahtluste puhul, et see ehk teine isik on suguhaige, nõuda igalt isikult, meesterahvad ühes arvatud, et see näitaks ette arstlise tunnistuse, et ta terve on või et ta on arsti ravimisel. Mingisuguseid sunniabinõusid sealjuures tarvitusele ei võeta. Isik, kes sarnast nõuet ei täida, võetakse kohtulikule vastu-tusele. Asi läheb kohtu harutamisele ka siis, kui isik, kes saanud tervishoiuasutu-selt sarnase nõudmise, selle vastu protesti tõstab.

Ühes hügieeniliste abinõudega kasutab uus seadus ka kasvatus- ja hoolekandea-su-tuste tegevust. Viimased peavad toeta-ma neid, keda varitseb prostitutsiooni hä-daohht. Neile aga, kes juba sattunud libe-dale teele, peab võimalus antama jälle siirduda ausasse seltskonda.

Seadus karistab vangistusega isikut, kes rikub komblust ehk kõlblust või teisi tülitaval viisil kutsub avalikult pordueluks üles või ennast selleks pakub. Järeleval-ve selle kohta on pandud kriminaalpoliit-sei peale. Leiti, et elus kogenud krimi-naalpolitsei ametnikud on kõige soodsa-mad selleks, et eksimata otsustada, kas ühel või teisel juhusel kombustus ja kõlblus on avalikult riivatud või mitte. Kriminaal-politsei peab valvama ka selle järele, et porduelu ei asetuks kirikute ega koolide lähedusse ehk teistesse kasvavale noor-soole määratud kohtadesse. Politseil jääb õigus vahi alla võtta alaealisi naiskodanike, kui nende kõlblus satub otsekoheesse hädaohtu ja teisi teid ei jää nende kait-seks. Sealjuures peab politsei kinnivõetu noorsoo kasvatusasutuse hoole alla and-ma.

Nagu ülaltoodust näha, piirdub politsei iseseisev tegevus võitluses prostitutsioo-niga peaaegaliselt juhustega, kus avalik kord riivatud või noorsoo kõlblus häda-ohus.

Uus seadus keelab muuseas avalikkude naiste kinnipidamise.

Leipzigis tegid võimud lõbumajade sul-gemisega juba 1924. a. lõpul algust. See töö oli 1925. aasta lõpuks viidud läbi. Kar-tus, et suguhaigused selle korralduse tu-lemusena võtavad rohkem maad, osutus põhjendamatuks: suguhaiguste arv Leip-zigis on vähenenud. Linna hoolekandea-meti aruanne 1925. aastast toonitab, et suur hulk lõbunaistest on rõõmuga haara-nud kinni hoolekandeameti poolt pakutud võimalusest jälle ausal viisil leiba teenima hakata. Seega on saksa politseil juba olemas teatud kogemused Leipzigi kaudu, mis oletada lasevad, et uus seadus on va-linud õige tee. Sellele vaatamata, on uue seaduse vastaste hulk politsei peres kau-nis suur. Leitakse, et uus seadus on võt-nud porduelult kõik kammitsad. Hiljuti Dortmundis peetud kõrgemate politsei-ametnikkude konverentsil läksid arvami-sed selle seaduse kohta lahku. Dortmun-di kriminaalpolitsei direktor Hermann.

muuseas, kriipsutas alla, et uue seaduse järelalusena ei tohi politsei enam ette võtta haaranguid kahtlaste naisterahvaste tabamiseks. Uue seadusega politseile antud õigus nõuda kahtlastelt isikutelt arstlist tunnistust tervislistest seisukorrast on kaunis kahtlane abinõu lõbunaiste suhtes, kes teatavasti tihti vahetavad elukohta.

Raske on nüüd juba ennustada, kuivõrd otstarbekaks osutub uus seadus.

Kui meie, kasutades juhust, pöördume sellel alal Eestis maksvate määruste juure, siis näeme, et ka meil oleks vaja uuendusi. Ei saa eitada, et seadusandlus on sattunud siin iseenesega teatud vastollu. Ühelt poolt karistab ta isikuid, kes annavad oma ruume pordueluks, s. o. karistab õieti kaasaitajaid porduelus, kuna teiselt poolt süüteo algataja ja läbiviija on karistusest vaba tingimusel, kui ta annab ennast kõmblusvalve kontrolli alla. Siinjuures tuleks tähendada, et lõbunaine üksi ei saa ju tekitada nähtust, mida meie pordueluks kutsume; seadusandja seab siin niihästi lõbunaise, kui ka meesterahva välispool seadust.

Porduelu on asetatud meil tänavale. Erasikutel karistuse ähvardusel on keelatud anda selleks oma ruume. Võõrastemajapidaja karistatakse, kui ta juurest leitakse lõbutseja paar. Porduelu hädasunnil peitus restoraani kabinetidesse. Kuid ka sealt, kabinetide eest äratõstetavate uste

kaudu, tõrjutakse ta tänavale. Aga ka seal valvab seadusesilm avaliku korra järele. Nii siis näeme, et porduelu on surutud lõbunaise kodu. Kas selle eesmärgi poole on püüdnudki seadusandja? Kes vähegi tutvunud lõbunaiste elu-oluga, see teab, et nad suuremalt osalt elutsevad perekonnainimeste juures kaasiürikkudena. Õhuke vahesein, vahel pole sedagi, lahutab lõbunaise äriruumi korteriomanikkude omast, kus enamasti ei puudu alaealised lapsed. Porduelu oleme võõrastemajast, restoraani kabinetist ajanud perekonda! On see otstarbekohane? Sakslased näivad olevat teisel arusaamisel: porduelu on neil karistatav siis, kui ta aset leiab korteris, kus elavad alaealised 3-aastasest vanadusest kuni 18 aastani. Saksemis on valitsus veelgi kaugemale läinud: ta on endale reserveerinud õiguse karistuse alla seada porduelu kogukondades, milledes alla 15.000 elanikke.

Kui meil valitsus olude sunnil on asunud seisukohale, et porduelu iseenesest ei ole karistatav ning selle järelalusena on hakanud korraldama seda sotsiaalset pahet, siis peaks siin loodama rohkem järjekindlam, vastoludest ja silmatorkavatest puudustest vabastatud süsteem. Peaksime aru saama, et üleliigne karmus siin just tekitab seda, mille vastu võitleme; see on — salaprostitutsiooni levimist ja üldise kõlbuse langemist.

Meieaja kuritegijatest.

Berliini politseikongressi puhul jutustasid mõned kongressi delegaadid „Berliner Tageblatt'is“ (nr. 465 — 1926. a.) tähtsamatest juhtumistest nende politseiteenistuses. Need elamused ja sündmused on tähtsad ja huvitavad kahest küljest: ühelt poolt näitavad nad meile, kuidas töötavad praegusaja kuritegijad, missuguses olukorras sünnib see töö ja missuguste abinõudega, teiselt poolt õpime tundma mitme maa erilist olukorda kuritegijate vastu võitlemise suhtes.

Madriidi kriminaalpolitsei otsimisosa-konna juhataja, inspektor Viktoriano Mora Ruiz teatab, näiteks, loost, kus näoarm sai saatuslikuks kauatagaotsitavale kavale kuritegijale. 1924. a. hakkasid nimelt saksa politseivõimud otsima üht abielupaari, kes pani toime suuremaid pettusi Saksamaal ja, nagu arvasid saksa vasta-

vad võimud, ka veel mujal. Tegelikult petturiks ja kelmiks oli mees, kuna tema naine kuritegudest ei võtnud osa, vaid ainult kaasteadlasena võis vastutusele võetud saada. Saksa võimud olid põhjendatud arvamusel, et abielupaar on pärast pettuste toimepanemist põgenenud kusagile välismaale. Berliini politseipresiidium saatis otsimiskirjad kõikidele suurematele politseiüksustele välismaal, kuid et saksa politseil endal puudusid täpsed andmed kuritegijate kohta, olid otsimiskirjad muidugi puudulikud: isikukirjeldused olid väga umbkaudsed ja juhusteotsija näopilt, mis otsimiskirjadele lisatud, oli tume ja halb, nii et selle järele otsimine osutus õige raskeks.

Härra Ruiz laskis otsekohe valmistada ärakirjad otsimislehest ja saatis need hispaania politseiasutustele laiali ühes

mõnede vahepeal saadud andmetega. Muu seas sattus otsimiskiri ka Barcelona kriminaalpolitsei juhi Montaneri kätte, kellel korda läks tagaotsitud naisterahvast Barcelonas areteerida, kus teda pagutati vangimajja, kus naisterahval tuli viibida umbes üheksa kuud, s. o. kuni väljaandmise ni saksa võimudele. Kuid mehest, s. o. tegelisest kuritegijast puudusid igasugused jäljed. Naiselt ei saadud mingisuguseid andmeid. Kriminaalkomissar Montaner hakkas siis veel kord hoolega kuritegija näopilti uurima, võttes selleks abiks suurekstegeva klaasi: selgus, et mehel on pikk arm otsaesel, millest aga otsimiskirjades polnud juttugi. Kuid ka see, iseenesest väga tähtis leidis ei aidanud esialgu, mees oli ja jäi kadunuks. Umbes poolteist aastat pärast seda sõitis komissar Montaner Madriidi, et härra Ruiziga pidada läbirääkimisi Berliini sõidu ja eeloleva politseikongressi kohta. Viibides Madriidis, kohtas komissar kord tänaval meest, kelle kohta tema kohe jõudis otsusele, et see on välismaalane. Mees hakkas mingipärast komissari eriliselt huvitama ja tema läks mehe järele, et selle nägu paremini vaadelda. Esimene asi, mis komissarile paistis seejuures silma, oli suur, üle terve otsaesise ulatuv arm. Komissaril tuli meele, et tema mehe pilti kord kusagil on näinud ja siis tuli korraga meele tagaotsitava kuritegija pilt. Vahe oli küll, nagu näis esialgu, suur — näopildil kandis kuritegija suurt habet, kuna vastutulijal polnud üldse habet. Siiski olid näojooned üldiselt ühtlased. Komissar läks mehele järgi, see aga sai aru, et keegi teda jälgib ja katsus kaduda inimmurdu tänaval. Ühel tänava nurgal jäi mees seisma, võttis auto, sosis- tas juhile midagi kõrvu, mille peale auto suure kiirusega liikuma hakkas. Nüüd oli selge, et tegemist on tagaotsitava kuritegijaga. Komissari seisukord oli täbar: teist taksi autot polnud kohal. Sel silmapilgul tuli kiire sõiduga eraauto, mis liikus samas suunas, mis kuritegijagi. Komissar Montaner, kes kogu aeg rahu ja külma verd ei kaotanud, jättis märguandmisega eraauto seisma ja esitles automanikule ning teatas paari sõnaga, milles seisab asi. Eraauto asus kohe kuritegija tagaajamisele. Viimane kestis umbes tund aega, kusjuures kuritegija kihutas täie jõuga läbi Madriidi, sõites ühest käidavast kohast teise, et kuidagi autost hüpata ja inimeste sekka jäljetult kaduda.

Eraauto suutis siiski lõpuks kuritegija autole järgi ja komissar läks põgeneja juure, esitles temale ja võttis mehe vahi alla. Areteeritu oli väga ärritatud, seletas, et tema on hoopis teine isik ja näitas ette passi, mis oli tõesti korras ja mis oli antud välja hoopis teise nime peale. Passile kleebitud päevapilt on peaaegu sarnane areteeritule, kuid siiski mitte täpselt. Komissar viis mehe lähemasse politseijaoskonda, kus tunni aja jooksul suudeti teha mehe isik kindlaks. Areteeritu oli tõesti kauatagaotsitud kuritegija, kes reisis oma venna passiga. Vendade näod olid peaaegu sarnased, mispärast kuritegijal ka võrdlemisi kerge oli reisida võõra passiga. Äraandjaks mehele sai lõpuks tema suur arm otsaesisel.

Kuna Madriidi kriminaalpolitseil tuli tegemist teha kavala juhusteotsijaga ja rahvusvahelise kelmiga, pidi Varssavi kriminaalpolitsei juhataja, dr. Sonnenberg, viibima julma tapmise selgitamise juures. Dr. Sonnenberg arvab ise, et alljärgnev sündmus on kõige kohutavam, kõige julmam ja kõige vastikum tema praktikas, olgugi, et 12-aastane teenistus temale tõi palju julmi ja kohutavaid pilte ja sündmusi. Jutt on suurimast mõrtsukatööst, mis pandud toime uues Poola riigis, Skolimou röövtapmisest.

Keegi vaene talupoeg väikeses ja vages Skolimous sai ühel ilusal päeval 500 dollarit oma onupojalt, kes viibis pikemat aega Ameerika Ühisriikides ja kes oli tõusnud vahepeal jõukaks meheks. 500 dollarit oli tol ajal väga suur summa, sest lugu sündis inflatsiooni ajal Poolas, kus selle summa eest oleks võidud osta maal mitu maja ja suure tüki maad. Järgmisel päeval teadis terve küla saadetest. Kaks vaese talupoja naabrit otsustasid omandada ühes habemeajajaga ja kahe elukutselise mõrtsukaga selle raha, kusjuures tuleb pidada silmas, et naabrid-asjaalgatajad olid jõukad mehed, keda viis kuriteo teele hirmus rahaahnus. Kuritegijad, kes tegutsesid täiesti ettekatsetud plaani järgi, varustasid ennast püssidega ja teiste mitmesuguste tapariistadega ja tungisid parajal silmapilgul majja, nõudes dollarite väljaandmist. Talupoeg-rahasaaja oli aga juba eelmisel päeval viinud raha panka, nii et majas polnud saadud rahast enam krossigi. Kuritegijatele seletati, et raha on viidud panka, kuid nemad seda ei uskunud ja arvasid, et dollarid on peidetud kusagile.

Et sissetungijatele ei antud heaga raha välja, otsustasid nemad võtta tarvitusele kõige julmama ja hirmsama abinõu ülestunnistamise väljapressimiseks — piinamise. Terve perekond, mis koosnes kuuest liikmest, piinati elaja toorusega surnuks. Murti inimeste jalad, käed, ribid ja puusad ja vaesed ohvrid pidid kannatama hirmsat valu enne surma. Lõpuks lasksid mõrtsukad laipadele veel kuulid pähe.

Dr. Sonnenberg viibis ise laipade arstilisel järelevaatusel ja lahkamisel ja tõendab, et tema oma elus ja pikaajalises teenistuses sarnast pilti kui tol korral, ei ole näinud. Muuseas näidati ka Berliini politseinäitusel ülesvõtteid, mis tehtud laipadest enne lahkamist.

Mõrtsukate selgekstegemisele ja areteerimisele kuulus kõigest 18 päeva, mis muidugi mõista ei ole pikk aeg. Poolas maksva korra järgi aga oli see aeg, nagu tähendab dr. Sonnenberg, siiski liig pikk selleks, et anda mõrtsukaid väljakohtu kätte, kus ei ole teatavasti appelleerimise ja kassatsiooni võimalusi. Poolas maks-

vate seaduste järgi on võimalik kuritegijaid anda väljakohtu alla ainult siis, kui läheb korda — kui on tegemist röövtpäppimisega — selgitada kuritegu neljateistkümne päeva jooksul ja sama aja jooksul tabada röövmõrtsukaid. Et see korda ei läinud, pidi Skolimou mõrtsukate asi harutatama harilikus kohtukorras. Protsess kestis tervelt kaks aastat, sest kuritegijad kasutasid kõiki edasikaebamise võimalusi. 1926. aastal lõppes protsess ja kohtuotsus astus seadusjõusse, mille järgi karistati: kolm kuritegijat surmanuhtlusega ja üks eluaegse sunnitööga; viies mõrtsukas suri vangimajas. Asja selgitamine edenes nii kiiresti seetõttu, et politseil läks korda kinni võtta üht naisterahvast, kes seisis mõrtsukatel lähedal. Naisterahvas kandis mõningaid ehteasju, millel muuseas peaaegu mingisugust väärtust ei olnud ja mis oli varastatud röövtpäppimise toimepanemisel. Naine tunnistas lõpuks tapjate nimed üles, mille järele läks korda tervet salka tabada ja trellide taha toimetada.

(Lõpp järgneb).

Saksa hoolekandepolitsei 300 aasta eest.

Kerjamine ja kerjused on alati politseile sünnitanud muret ja vaeva. Sama vana kui on kerjamine, on ka võitlus ühel või teisel näol, ühe või teise abinõuga selle nähtuse vastu. Vanemaid dokumente võitluse kohta kerjamise vastu Saksamaal on kahtlemata Müncheni kerjamiskorraldus 1589. aastast, kuigi see korraldus pole just kõige vanem. Tähtendatud määrus vaatab elu peale veel õieti ja arvestab selle tõsiasjaga, et kerjamist ei saa kaotada mingisuguste määruste, korralduste või seaduste abil. Selle tagajärjel on siis ka määruse ülesandeks ainult juhtida kerjamist teatavatesse roobastesse. Müncheni määrus vaatab veel kerjaste kui inimeste peale; kelle vastu tuleb tunda kahjatsust ja kes on mõnesuguste õnnetuste tagajärjel sattunud sellele raskele leivateenimise teele. Ei saa salata, et kõnesolev määrus seisab veel keskaja mõju all, mil oli viisiks annetada suuremaid summasid ja hiiglavaranadusi nende heaks, kellel pole ulualust ega igapäevast leiba. Haigemajade, vanadekodude asutamine, vaestele söögikohtade korraldamine oli keskajal moes ja siin mängis suurt osa kahtlemata keskaja kirik.

Hoopis teistsugust ilmet kannab aga 1748. aasta määrus, mis on antud politsei riigi ajajärgul. See määrus kuulutab lihtsalt kadu kerjamisele, sellele sotsiaalsele pahele. Avalik kerjamine, nagu seda lubas eelpooltähtendatud, 1589. a. korraldus, keelatakse sootuks ära. Ei ole enam juttu kerjamise reguleerimisest, vaid ainult keelust: ei lubata teha kunagi ja kusagil mingisugust erandit — kerjamine on keelatud ja seega lõpp. Neid, kes määruse vastu eksivad, karistatakse asetamisega türmi, kusjuures kerjastele määratud vangimajad kannavad erilist iseloomu — nad on osalt töömajad, osalt kasvatusmajad või midagi sellesarnast. Isik, kes paigutati sarnasse majja, võeti vastu kõigepealt tugeva ihunuhtlusega: 15 kuni 20 kepihoopi olid kasvatamise alguseks ja esimeseks õppetunniks. Sellega taheti kaotada olemasolevaid kerjuseid, kuid seega ei piirdunud tähtendatud määrus veel kaugeltki.

1748. a. määrus, võideldes õige karmide abinõudega kerjamise vastu, ei unusta ka järeltulevat põlve ja katsub selle eest kanda hoolt, et ei sünniks inimesi, kelle kohta võib eeldada, et nemad kord satuvad kerjamise teele. See järgnevale

põlvele määratud korralduse osa (lõige 13) oleks kahtlemata huvitavam ja lõbusaim, kui ta iseenesest poleks nii kurb. Selles osas kõneldakse kokkuvõetult järgmist. Kerjamise põhjuseks on 13. lõike järgi peaaegjalikult see asjaolu, et abielluvad halbade elukommetega vaesed inimesed. Seetõttu keelatakse tõsiselt („allen Ernstes“) lihtinimestele abielluda hoovinõuniku loata. Kes need „lihtinimesed“ on, sellest saame ettekujutuse, kui vaatleme neid ameteid ja elukutseid, mis määruse 13. lõikes loetletud peale lihtinimeste ja mille pidajad samuti peavad alluma üldisele abiellumise keelule. Siia kuuluvad: sakste teenrid, metsnikud, kutsarid, tallipoisid, käsitöölised õpilased, üliõpilased ja „teised sarnased isikud“. Karistus selle määruse osa vastu eksimise puhul on võetud küllalt vali: abiellupaar pannakse 10 aastaks vangimajja, kusjuures juhitakse veel sellele tähelepanu, et sarnane vabanduspõhjus, nagu oleksid saksad, kelle juures üks või mõlemad pooled teenivad, abiellumisega nõus, ei võeta arvesse. Ühtlasi juhitakse ka vaimulikkude tähelepanu kõnesolevale keelule ja pandi nendele südamele niisuguseid inimesi mitte laulutada, kellel puudub vastava „ülemuse“, s. o. hoovinõuniku luba. Nagu näha, õige drakooniline määrus, kuid selle tagajärjed elus polnud kuigi suured, õigemini ei saavutatudki tagajärgi, sest tegelik elu ei lasknud ennast ka tol ajal reguleerida määrustega, kuigi viimastes ettenähtud karistused olid kuulmatu suured.

Ülalpool tähendatud määrused lähevad sisult, tähendab diametraalselt lahku: vaatekohad on sootus teised, arusaamine elunähtustest hoopis isesugune. Nende määruste vahel seisab nii aja kui arusaamise poolest kolmas: 10. jaanuaril 1614. a. Viimane on õieti korraldus, mis tehtud linnapealikutele ja mille sisuks on ettekirjutus, kuidas valvata laste kasvatuse üle „paremates“ ja „harilikkudes“ kodanikkude perekondades; korraldus sisaldab ühtlasi ettekirjutuse linnapealikutele anda kirjeldusi sellest kasvatusest ja aegajalt kontrollida, kas kodanikud täidavad kõiki määrusi, mis nähtud ette laste kasvatamisest ja koolitamisest. Teiste sõnadega on politseivõimudele luba ja isegi käsk antud ennast segada perekonnaelusse, tehes ses suhtes korraldusi ja ettekirjutusi. Siiski ei lähe aga 1614. a. korraldus veel nii kaugele kui 1748. a. määrus. Muuseas nõutakse 1614. a. korral-

duses, et vanemad seejärel valvaksid, et nende lapsed käiksid kirikus, võtaksid osa lastele määratud õpetusest ja õpiksid Jumalat kartma; vanematele keelatakse lapsi lubada tänavatel joosta ja mängida jumalateenistuse ajal, samuti ei tohi lapsed mürada ja mängida surnuaedade, kirikute ja koolide läheduses, karjumine, kividega loopimine jne. on tähendatud kohtadel kõvasti keelatud. Üksteise tagaajamine tänavatel on lastel samuti keelatud. Vanemate laste üle tuleb valvata erilise hoolega ja esimeses järjekorras selle eest kanda hoolt, et nad ei õpiks vanduma, ei elaks liiderlikku ja kõlblusvastast elu ja ei saaks jumalateotajateks. Lastekohta, kes viibivad kodust eemal, leidub korralduses samuti mõni määrus: kõigepealt kirjutatakse sarnaste laste vanematele ette teatada ametvõimudele laste aadressid, edasi peavad need lapsed saatma koju teateid pihtilkäimise kohta jne.

„Harilikkude“ kodanikkude perekondades tuleb peale selle veel nimekiri pidada lastekohta, kus on märgitud: laste arv, nende vanadus ja nende tegevus; need nimekirjad tulevad pidada poiss- ja tütarlastekohta eraldi. Kui mõni lastest kusagil teenistuses ei seisa, tuleb teatada mis põhjusel laps ei tee tööd. Vanemad peavad teenivate laste sissetulekute kohta esitama andmeid ja peavad neid lapsi manitsema, nende järgi valvama ja hoolt kandma, et nemad jääksid korralikkudeks inimesteks. Et seda täita, peavad linnapealikud kõnelema niisuguste laste vanematega, peavad neile kaugelviibivate laste eest hoolitsemise eriliselt südamepeale panema, see kõik aga peab sündima järeloomõeldult ja ettevaatlikult, tuleb talitada osavasti ja vastavalt iga vanema iseloomule. Meie näeme, et linnapealikutel nõutakse õige palju: nemad valvavad laste kasvatuse ja nende saatuse üle, nemad peavad ka kasvatama teatavas mõttes ja teatavas suunas vanemaid.

Pole huvitusetä märkida seda vahet, mis seisab 1748. a. ja 1614. a. määruste vahel just laste koolitamise osas. Kuna 1614. a. määrus katsub tolle aja vaimu hoolt kanda laste eest ja peaoõhku paneb sellele, et lastest kord saaksid korralikud kodanikud, on 1748. a. määruse vaim hoopis teistsugune. Võimalusele õppimise abil tõusta kõrgemale, s. o. vaeste kihist kõrgemale, tahab viimane määrus tõmmata piiri. Nimelt kästakse sarnaseid vaeste ja „alamate kihtide“ lapsi, kes on

andekad ja tahavad õppida, kõrgematesse koolidesse mitte saata, vaid neile õpetada mõni amet või käsitöö selgeks, sest „publikule on see hoopis tähtsam“ ja suur üliõpilaste arv „pole kellelegi kasulik“. Meie näeme, et politseiirik kasutab mingisugust üldist huvi selleks, et kitsendada oma äranägemise järgi üliõpilaste arvu, et teha tõkkeid õppimisele ja hariduse saamisele. Üldhuvid on muidugi ainult kattedeks kõiksuguste korralduste tegemisel. Kuigi, võib olla, põhimõtte iseenesest halb polnud, et parem on saada häid käsitöölisi ja ametmehi kui halbu üliõpilasi, siis seisab terve korralduse peapahe ometi selles, et määrus on sihitud ainult teatavate isikute, teatava kihi vastu. See on muidugi ainult üks joon üldisest valit-

semispoliitikast, mille lõppsihiks oli terve elu panna ametvõimude korraldamise alla, kõik ette kirjutada, mis kodanikud võiks teha ja mis mitte ja isegi veel milal ja kuidas teha üht või teist asja. See on see aeg, kus valitsusvõim ei peatunud ka linnade autonoomia juures, vaid katsumus „kõrgema käsu“ läbiviimiseks lõhkuda seda, mis aastasadade jooksul suure töö ja vaevaga kätte saadud. Linnade omavalitsused, kes suutsid linnu viia õitsevale seisukorrale, olid ametivõimudele pinnaks silmas, sest nad olid liig vabad, liig rippumatud igasugustest politseivõimudest, see aga ei meeldinud toleaegestele võimukandjatele, nagu neile üldse ei meeldinud vaba elu ja mõtlemine.

Ametlik osa.

Käsk kiri 24. jaanuarist s. a. nr. 4. siseministeeriumile.

Senine 2. järgu kriminaal vanem assistent Tartus Peeter Tilk on kinnitatud 1. järgu kriminaal van. assistendiks sealsamas, arvates 1. jaanuarist s. a.

Senine 2. järgu kriminaal-assistent Tartus Karl Kikkas on kinnitatud 1. järgu kriminaal-assistendiks sealsamas, arvates 1. jaanuarist s. a.

1. järgu kriminaal van. assistentideks Tallinnas, arvates 1. jaanuarist s. a. on kinnitatud senised 2. järgu vanemad assistendid Mihkel Mölder, Jaan Kask, Jaak Eigo, Paul Hansar ja Johannes Ernits.

1. järgu kriminaal-assistentideks Tallinnas 1. jaanuarist s. a. arvates on kinnitatud senised 2. järgu kriminaal-assistentid Jaak Raudsepp, Villem Teets ja Paul Steinberg.

Käsk kirjaga 24. jaanuarist s. a. nr. 5. siseministeeriumile

avaldatakse teadmiseks vabariigi valitsuse otsus 18. jaanuarist s. a. (prot. nr. 5 p. XIII):

„Politseiasutuste kujundamise määruse § 19 põhjal politseikomissaride ja politseiabikomissaride tegevuspiirkonnad muuta, arvates 1. jaanuarist 1928. a. järgmiselt: Tallinna 3. ja linnaümbruse jaoskonna politseikomissari tegevuspiirkonnast eraldada Naissaare vald ja liita Tallinna sadama jaoskonna politseiabikomissari tegevuspiirkonnaga.“

Politseidirektori käsk kiri 31. jaanuarist s. a. nr. 35:

Viljandi-Pärnu abiprefektuuri konstaabel Nikolai Saarlas on vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. veebr. s. a.

Tartu-Valga prefektuuri konstaabel Eduard Kliim on vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. veebruarist s. a.

Politsei peavalitsuse on registreeritud:

1) Perioodiline trükitoode „Baltisches Geistesleben. Zeugnisse aus deutscher Kulturarbeit“, hakkab ilmuma Tallinnas, 5—6 korda aastas; väljaandja — Kluge & Ströhm, raamatukauplus ja kirjastus, Tallinnas, Pikk t. nr. 9, vastutav toimetaja Vilhelm Vrangell. Perioodiline trükitoode trükitaakse Tallinnas, „Eestimaa trükikoja A.-s.“

2) Ajaleht „Fama“, hakkab ilmuma Tartus kaks korda kuus (esialgselt 1 kord kuus), väljaandja ja vastutav toimetaja — Eugenie Peetri t. Punga. Ajaleht „Fama“ trükitaakse Tartus „Varraku“ trükikojas.

Vabariigi valitsuse otsusega 25. jaanuarist s. a. on lubatud

Eesti spordi keskliidu juhatusel kehakultuuri ja spordi edendamise heaks toime panna rahalist loteriid 50.000 krooni väärtuses 29. mail või 9. aprillil 1928. a. Piletite arv 50.000, à 1 kr., ½ piletit 50 senti.

Võite on: 1 — 10.000 krooni, 1 — 1000 kr., 1 — 500 kr., 2 — 250 kr., 8 — 100 kr., 10 — 50 kr., 20 — 10 kr., 40 — 5 kr., 100 — 2,5 kr. ja 1050 — 1 kr., kogusummas

1233 võitu 15.000 krooni väärtuses. Politsei peavalitsuse poolt on antud luba 28. jaan. s. a. nr. 516-a. all liidule välja.

Vabariigi valitsuse otsusega 25. jaanuarist s. a. on luba antud

Üleriikliku lastehoolekande keskkorralduse juhatusel panna toime lastehoolekande heaks rahalist loteriid 50.000 krooni väärtuses 1. juulil 1928. a. Piletite arv 50.000 à 1 kroon, pool piletit 50 senti.

Võite on: 1 võit 10.000 kr., 1 — 1000 kr., 1 — 500 kr., 2 — 250 kr., 2 — 150 kr., 5 — 100 kr., 5 — 50 kr., 20 — 10 kr., 50 — 5 kr., 200 — 2,5 kr. ja 1000 — 1 kr., kogusummas 1287 võitu 15.000 krooni väärtuses.

Politsei peavalitsuse poolt on antud luba 28. jaan. s. a. nr. 1760-a all keskkorraldusele välja.

Politsei peavalitsuselt on antud load laskeriistade ja laskemoonaga kauplemiseks:

Väike-Maarja tarvitajate ühisusele Väike-Maarjas, maksvusega 31. detsembrini 1928. a. ja laskemoonaga kauplemiseks Hans Andrese p. Saul'ile, Märjamaa alevikus, maksvusega 31. jaan. 1929. a.

Politseidirektori määrustega on tühistatud:

Võnnu vallas elutseva Gustav Villemi p. Leis'i, Puiatu vallas elutseva Aleksander Jakobi p. Kassi, Rapla vallas elutseva Jüri Mardi p. Schleicheri ja Pihla vallas, Suure-Rootsi külas elutseva Andres Juhani p. Leivati laskeriista hoidmise ja kandmise load.

Küsimusi ja kostmisi.

Nr. 579. Küsimused. 1) Teenisin 5. aprillist 1925. a. kuni 1. okt. 1926. a sõjaväes ajateenijana Sõjaväest vabanemisel, s. o. 1. okt. 1926. a. — astusin politseiteenistusse, kus ka praegu teenin. Kas võetakse kaitseväes teenitud aeg arvesse?

2) Kas kuuluvad tasumata jäänud telefonikõne maksud vastuvaidlemata korras sissenõudmisele.

Vastused: 1) Pensioni väljaarvamisel võetakse arvesse „riigi- ja omavalitsuste-teenijate pensionisead.“ § 16 (R. T. nr. 123/214 — 1924. a.) ja „kaitseväelaste ja nende perekondade pensionisead.“ § 19 (R. T. nr. 149 — 1924. a.) põhjal.

2) Ei kuulu. (R. T. nr 67 — 1927, telefoni määrustik §§ 313 ja 344).

Nr. 629. Lugeja A. K. Küsimus. Talu pärijateks jäid, testamenti tegemata, kaks isikut, nimelt taluomaniku naine ja poeg. Kas võib naine oma päritava osa võõrale pärandada edasi, kui ta ise veel seaduslikult pärijaks kinnitamata ja enne ära sureb? Kas loetakse tema pärandamine (talu pooles osas) seaduslikuks või jääb pärast naise surma, kui senini pärijad kinnitamata, pärijaks ainult poeg. Jaataval korral, kus see on nähtud ette?

Vastus. Küsimusele leidub vastus maksva Balti eraseaduse § 1738, mille tekst kõlab:

„Sureb mehest lastega järgi jäänud lesk ilma mehe pärandust lastega jagamata,

siis kustub ta mõtteline lapse osa kinnisvaras ja võlakohustustes, nõnda et tema teistel verisugulastel, iseäranis tema eelmises abielus sündinud lastel, pole õigust selle peale.“

Tähelepanuväärt on siin, et pärijaks mittekinnitamine ei ole siin mõõduandev, vaid päranduse jagamine. Üldiselt ei nõua seadus pärija kinnitamist kohtu poolt, tunnustades päranduse tegelikku vastuvõtmist pärijate poolt üheõiguslikuks kohtu poolt pärijaks kinnitamisega. Tähendab, päranduse jagamisest ripub ära, kas lese pärijatel on õigust tema kinnisvara peale, mis ta oma surnud mehelt päris. Oli mehe pärandus jagatud lese ja poja vahel, siis ei kustu lese õigus temale kuuluva lapse osa peale mehe pärandusest.

Pöördudes päranduse jagamise mõiste poole, siis leiame, et jagamine võib olla kas kodune, s. o. kokkuleppe teel enda vahel saavutatud või kohtulik — vaata Balti eraseaduse § 2695. Tähendab, kui tegelikult talu enda vahel jagatud, siis oleks küllalt selleks, et ema õigus mehelt päritud poole talu peale ei kustu, s. o. ta võiks tema (ema) pärijatele üle minna, kas seadusjärjelise pärimise teel või testamendiga.

Kuid ka siin on jälle kitsendus: Balti eraseaduse § 1727 määrab, et see lapse osa, mis ema pärast mehe surma maal

asuvast põllumajanduslikust kinnisvarast (Landgut) saab, on temal ainult eluaegseks kasutamiseks ja läheb pärast ta surma laste kätte, s. o. emal polegi omandusõigust selle kinnisvara peale, mis pärast ei saa ta ka korraldusi teha sarnase varanduse kohta surma puhuks.

Kui aga vaatame edasi, mis mõistab seadus maal asuvate põllumajanduslike kinnisvarade all (Landgüter), siis leiame (sama seaduse § 597 ja järgmised), et nende all tuleb mõista ka iga talu, mis kas mõisa või orjuse maast on tekkinud. Sellest järgneb, et teie poolt ettetoodud juhul oleks lese poolt testamendiga edasipärandamine mehelt päritud poole talu suhtes pärast ta surma maksev ainult

siis, kui talu oli pojaga tege-likult enne lese surma juba jaotatud ja kui see talu ei ole tekkinud ei mõisa ega orjuse maast.

On need kaks tingimust täidetud, siis tekiks veel kahtlus, kas lesk võiks oma osa pärandada võõrale juhusel, kui ta oleks surnud mehe kaugelt verisugulane, kuna siis võidakse seda poolt kohta lese suhtes tunnustada päritud kinnisvaraks Balti eraseaduse § 960 alusel, missugust kinnisvara ei saa võõrale pärandada Balti eraseaduse § 1995 põhjal. Kuid selle küsimuse kohta pole seaduses selgust.

I. V.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Leer, Reginald, v. a. Raudtee politsei ülemalt 30. 12. 19 a. (10362)
Kallmann, Marie, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 1920 a. (10363)
Aherma, Amalie, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 11207. (10364)
Tomson, Aleksander, v. a. Tall. linna pol. sadama jsk. ülemalt 1925 a. (10447)
Kaasik, Aliide, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülem. 5. 12. 19 a. nr. 1699. (10448)
Rogovski, Sofie, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 13. 7. 23 a. nr. 1408. (10449)
Sleet, Johanna, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 1925 a. (10450)
Särg, Emilie, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 6. 9. 23 a. nr. 1462. (10451)
Hallberg, Andreas, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 17. 2. 25 a. nr. 907. (10452)
Voller, Marie, v. a. Velise vallaval. 19. 5. 22 a. nr. 16. (10453)
Birk, Erna, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 15. 9. 23 a. nr. 1802. (10454)
Luht, Marie, v. a. Torgu vallaval. (10455)
Allas, Ljubov, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 7. 5. 23 a. nr. 761. (10456)
Mülberg, August, v. a. 2. jsk. politseikomissariit Tallinnas 7. 1. 26 a. nr. 23. (10460)

Rebane, Voldemar, v. a. Kabala vallaval. nr. 19279. (10457)
Tisler, Liisa, v. a. Kunda-Malla vallaval. 1919 a. (10458)
Migdal, Rachel, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 5674. (10459)
Ilma, Jüri, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 8. 5. 25 a. nr. 1525. (10461)
Muna, Mary, v. a. Vara vallaval. 1924 a. (10462)
Kuura, Ksenja, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 17. 11. 23 a. nr. 1844. (10463)
Jürgenson, Juuli, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 2798. (10464)
Redlich, Verner, v. a. Pärnu linna pol. jsk. ülemalt 1924 a. nr. 874. (10465)
Erikson, Olga, v. a. Haapsalu linna pol. jsk. ülemalt 26. 5. 20 a. nr. 2655. (10466)
Panner, Lidia, v. a. Keina vallaval. 1924 a. (10467)
Schneer (Schnur), Jakob, v. a. 1926. a. nr. 2548. (10468)
Kask, Eduard, v. a. Emmaste vallaval. 1925. a. (10469)
Rosin, Eduard, v. a. Mustjala vallaval. 1922 a. (10470)
Kääramees, August, v. a. Keina vallaval. 1925 a. (10471)
Allik, Leena, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 8. 1. 20 a. nr. 5597. (10474)
Süda, Elfriede, v. a. Narva linna pol. 1. jsk. ülemalt 1924 a. nr. 55. (10482)

- Jens, Feliks, v. a. 2. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 12. 6. 26 a. nr. 939. (10473)
- Vares, Andres, v. a. 2. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 30. 1. 26 a. nr. 168. (10475)
- Kallaste, Robert, v. a. 2. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 18. 6. 26 a. nr. 1009. (10476)
- Garrahs, Leonore, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 29. 5. 25 a. nr. 1658. (10478)
- Kotkas, Arnold, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 12. 7. 24 a. nr. 993. (10480)
- Hunga, Lidia, v. a. 2. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 7. 8. 26 a. nr. 1340. (10481)
- Seyvang, Eva, v. a. Türi alevival. 30. 4. 23 a. nr. 78. (10483)
- Lemberg, Eliise, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 1919 a. (10484)
- Kivi, Priidik, v. a. Abroka vallaval. 1919 a. nr. 103/542. (10485)
- Heinrichson, Herman, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 21. 3. 23 a. nr. 456. (10486)
- Vunder, Heinrich, v. a. 2. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 3. 11. 26 a. nr. 2593. (10487)
- Pabson, Ernst, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 20. 9. 24 a. nr. 1406. (10745)
- Teemo, Jaan, v. a. Meremäe vallaval. 29. 1. 25 a. nr. 89. (10746)
- Adamson, Rudolf, v. a. Misso vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 76. (10747)
- Toom, Osvald, v. a. Koiola vallaval. 30. 12. '19 a. nr. 64. (10748)
- Mikson, Rudolf, v. a. Kasaritsa vallaval. 14. 1. 21 a. nr. 4. (10749)
- Olle, Alfred, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 17. 11. 23 a. nr. 1097. (10750)
- Räbovoitra, Anna, v. a. Võru jsk. politseikomissarilt 25. 6. 26 a. nr. 172. (10751)
- Semm, Emilie, v. a. Võru maak. pol. linna jsk. ülemalt 26. 6. 25 a. nr. 253. (10752)
- Külaots, Sofie, v. a. Aleksandri vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 522. (10753)
- J. P—s.
- Kars, Richard, v. a. Põlgaste vallaval. 25. 2. 20 a. nr. 252. (10754)
- Barbo, Voldemar, v. a. 4. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 1927 a. nr. 2895. (10822)
- Saar, Rudolf, v. a. Kasaritsa vallaval. 28. 12. 19 a. nr. 329. (10755)
- Steinfeldt, Alice, v. a. Tapa jsk. pol. ülemalt 21. 6. 22 a. nr. 1550. (10823)
- Murakas, Karl, v. a. Liigvalla vallaval. 1921 a. nr. 1240. (10824)
- Uudeberg, Robert, v. a. Nõmküla vallaval. 20. 1. 20 a. nr. 483. (10825)
- Luuk, Jakob, v. a. Einmani vallaval. nr. 120. (10826)
- Simson, Juuli, v. a. Nõmküla vallaval. 1. 12. 24 a. nr. 176. (10827)
- Tromm, Helene, v. a. Võhmuta vallaval. 27. 1. 20 a. nr. 148. (10828)
- Pilt, Aleksander, v. a. Võhmuta vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 366. (10829)
- Tael, Alvide, v. a. Liigvalla vallaval. 22. 1. 25 a. nr. 367. (10830)
- Bachmann, Karl, v. a. Liigvalla vallaval. 26. 4. 20 a. nr. 672. (10831)
- Jöörmann, Johannes, v. a. Ambla vallaval. 28. 2. 20 a. nr. 1125. (10832)
- Rosenberg, Helene, v. a. Ambla vallaval. 2. 6. 26 a. nr. 1153. (10833)
- Antje, Linda, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 7. 1. 20 a. nr. 5154 (10834)
- Isop, Johannes Jakobi p., v. a. Palmse vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 48. (10901)
- Veit, Alviine Marie t., v. a. Vihula vallaval. nr. 1194. (10902)
- Rommann, Emmi Jakobi t., v. a. Palmse vallaval. 9. 3. 20 a. nr. 823. (10903)
- Matiesen, Toomas Hansu p., v. a. Palmse vallaval. nr. 399. (10904)
- Meriküll, August, v. a. Harku vallaval. 12. 3. 20 a. nr. 1160. (11131)
- Suuk, Karl, v. a. Viimsi vallaval. 14. 1. 27 a. nr. 54. (11132)
- Kivimägi, Leontiine, v. a. Kodasuu vallaval. 8. 11. 24 a. nr. 62. (11133)
- Hermaküla, Hugo, v. a. Nehatu vallaval. 17. 6. 24 a. nr. 415. (11134)
- Rõll, Loviise, v. a. Rae vallaval. (11135)
- Edur, Karl, v. a. 1. jsk. politseikomissarilt Tallinnas 22. 3. 27 a. nr. 3084. (11136)
- Reinde, Johannes, v. a. Harku vallaval. 17. 5. 27 a. nr. 99. (11137)
- Engbusk, Robert, v. a. Sutlepa vallaval. 27. 5. 27 a. nr. 286. (11138)
- Kärtmann, Elisabeth, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 1919 a. nr. 13854. (11139)
- Kruse, Anna, v. a. Nehatu vallaval. 17. 2. 20 a. nr. 352. (11143)
- Kivikangur, Marie, v. a. Nehatu vallaval. 15. 2. 27 a. nr. 19. (11144)

- Perlits, Magnus, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4665. (11140)
- Eimann, Artur, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 21. 1. 25 a. nr. 234. (11141)
- Küttim, Liidia, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 26. 9. 22 a. nr. 413. (11142)
- Vladimirov, Agnes, v. a. 4. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 10. 3. 26 a. nr. 381. (11146)
- Jaakson, Ann, v. a. Kabala vallaval. 1923 a. nr. 224. (11148)
- Akman, Jaan, v. a. Kohatu vallaval. nr. 802. (11149)
- Neiman, Armilde, v. a. Nõmme pol. jsk. ülemalt 3. 7. 25 a. nr. 1979. (11150)
- Fliderman, Elviine, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 14. 2. 20 a. nr. 7417. (11151)
- Mägi, Vassili, v. a. 3. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 1. 2. 27 a. nr. 3563. (11152)
- Rull, Loviise, v. a. Rae vallaval. 1923. a. (11153)
- Sulderman, Rudolf, v. a. raudtee politsei ülemalt 17. 2. 20 a. nr. 7838. (11154)
- Veetõusme, Renate, v. a. 5. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 5. 7. 27 a. nr. 619. (11155)
- Jürisson, Voldemar, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 4. 7. 25 a. nr. 1539. (11156)
- Schnurberg, Voldemar, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 2. 7. 23. a. nr. 1054. (11157)
- Sumer, Herman, v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 1924. a. (11158)
- Kõbu, August, v. a. Saue vallaval. 29. 3. 27. a. nr. 61. (11159)
- Rütter, Leena, v. a. Rae vallaval. 1919. a. (11160)
- Graufeldt, Johanna, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 21. 1. 20. a. nr. 7098. (11161)
- Rjabinov, Valentine, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 25. 8. 24. a. nr. 4674. (11162)
- Valle, Jaan, v. a. Rae vallaval. (11163)
- Halling, Ernst, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 8. 3. 23. a. nr. 643. (11164)
- Kont, Rõõmuleid, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 23. 6. 24. a. nr. 4294. (11165)
- Õim, Eduard, v. a. Lustivere vallaval. 1927. a. nr. 13. (11166)
- Krausberg, Johannes, v. a. 19. 1. 27. a. nr. 3185. (11167)
- Briido, Arnold, v. a. Väana vallaval. 1922. a. nr. 23. (11168)
- Unterberg, Julius, v. a. Rae vallaval. 13. 10. 25. a. nr. 293. (11169)
- Methusalem, Arnold, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 2. 5. 23. a. nr. 973. (11171)
- Kurg, Johannes, v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. ülemalt 13. 3. 20. a. nr. 8666. (11172)
- Kalver, Johan, v. a. Väana vallaval. 12. 5. 24. a. nr. 42. (11173)
- Kütt, Liisa, v. a. 3. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 1. 12. 26. a. nr. 1726. (11174)
- Alt, Johannes, v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt. (11176)
- Hansu, Madli, v. a. Harku vallaval. 1920. a. (11177)
- Rõks, Aliide, v. a. 3. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 19. 8. 27. a. nr. 680. (11179)
- Varm, Jenny, v. a. Voka vallaval. 1926. a. (11180)
- Paisu, Voldemar, v. a. 4. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 1927. a. nr. 3212. (11182)
- Shmutov, Afanasi, v. a. Kasepää vallaval. 1921. a. (11183)
- Laurson, Karl, v. a. Viljandi linna pol. ülemalt nr. 7669. (11184)
- Proost, Alfred, v. a. 3. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 1. 2. 27. a. nr. 3511. (11185)

KUULUTUS.

I. jaoskonna politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 16. veebruaril 1928. a. kell 12 päeval müüakse Häädemeeste vallas enam-pakkumisel Maksimilian Behrsin'i päralt olev varandus, mis koosneb 1 pullist ja 3 lehmast, hinnatud 273 kr. 70 senti peale, rendivõla sissenõudmiseks. Müüdavaid loomi võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Behrsin'i varanduse müük, mis 6. veebruaril s. a. peale välja kuulutatud,

j ä ä b ä r a.

Pärnus, 1. veebr. 1928. a. Nr. 1170.

Ravell.

I. jsk. politseikomissari eest abikomissar Pärnumaal.